

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

ABONAMENTY: Rocznie 7 zł. 20 półrocznie 4 zł. 50 kwartalnie 2 zł. 50, miesięcznie 1 zł. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnie-
nie do domów. Znaczenia, za znakami pocztowymi, dopłaca się
miesięcznie kop. 60.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem
siłą tygodniowych od g. 11-2 po poł. Zapisów nadesł. redakcja nie zwraca.

CENA

6 GROSZY

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz pierwszy jednosłupowy lub jego miejsce
Nadesłane II. 25, przed tekstem 3 kol. i nekrologi po kop.
25, na 4 kol. po kop. 20. Drobnie ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Stała
szere ogłoszenia kop. 20. Ogłoszenia treści matry omiatałej o 50 proc. dro-
żej. Za dołączenia prospektów lub plakatów po 6 rubli od 1000 egzemplarzy

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kanto-
ry biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZĘSTOCHOWA, ULICA PANNY MARYI Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Rozporządzenia urzędowe.

Rozporządzenie dotyczące waluty w General- Gubernatorstwie Warszaw- skim.

§ 1. Jedynym prawnym środkiem płatniczym w General-Gubernatorstwie War-
szawskim jest polska marka. Rubel prze-
staje być prawnym środkiem w General-
Gubernatorstwie Warszawskim.

§ 2. Jeżeli w przepisach prawnych,
rozporządzeniach lub przy wyznaczaniu po-
datków publicznych wymieniony jest rubel
jako środek płatniczy, zostaje on zastąpio-
ny przez markę polską po kursie 1 rubel
— 2,16 marki polskie, jeżeli jako środek
płatniczy jest wymieniona marka niemiecka,
zostaje ona zastąpiona marką polską.

§ 3. Wyznaczenie w rublach cen towa-
rów przeznaczonych na sprzedaż jest
wzbronione; na przeszłość mają być ceny
wyznaczone-ly tylko w markach polskich.

§ 4. Zabrania się:
a) dokonywać w rublach operacji pra-
wnych, mających za przedmiot wypłaty
pieniężne, specjalnie zaś kupna wszelkiego
rodzaju;

b) dokonywać wypłaty w rublach, doty-
czy to w szczególności też wypłat plac za-
robkowych, pensji i komornego;

c) wystawiać w rublach prywatne i pu-
bliczne dokumenty, o ile dotyczą wypłat
pieniężnych (weksle, czeki rachunki, kwity,
oferty, zobowiązania dłużnicze wszelkiego
rodzaju i t. p.).

§ 5. Przy handlu papierami publicznie-
mi, których cena oznaczona jest w rublach,
wzbronione jest uszczeganie równowartości
w rublach. Przy zapłacie w markach pol-
skich lub niemieckich nie wolno uskutecz-
niać rozrachunku po kursie wyższym niż
rubel—2,16 marki polskie.

§ 6. Przepisy § 1, 4 i 5 nie dotyczą:
a) zobowiązań płatniczych, które powsta-
ły przed wejściem w życie niniejszego
rozporządzenia;

b) czynności prawnych spowodowanych
śmiercią. Jednak w tych wypadkach (a i b)
przysługuje dłużnikowi prawo pokrycia
brzących w rublach zobowiązań walutą
polską, po kursie 1 rubel—2,16 marki pol-
skie.

§ 7. Wykroczenie przeciwko przepisom
§ 4 i 5 spowodowa nieważnienie transakcji
prawnej.

§ 8. Marki polskie mogą jedynie za
pozwoleniem Polskiej Krajowej Kasz Poży-
czkowej być przesyłane lub zabierane przez
granice General-Gubernatorstwa Warszaw-
skiego. Pozwolenie jest zbyszeczne, jeżeli
się rozchodzi o kwoty nie wyższe 3000 mar-
ek polskich, jednakowoż nie może jedna i
ta sama osoba bądź firma w ciągu jednego
dnia przekroczyć sumy 3000 marek pol-
skich, w ciągu miesiąca kalendarzowego
zaś—10000 marek polskich.

§ 9. Wszelkie zobowiązania płatnicze
w markach niemieckich mogą być regulo-
wane markami polskimi; wszelkie zobowią-
zania płatnicze w markach polskich mogą
być regulowane markami niemieckimi.

§ 10. Wykroczenia przeciwko niniej-
szemu rozporządzeniu będą karane grzy-
wną do marek polskich 100,000 i więzie-
niem do lat 5, lub też jedną z tych kar, o
ile w myśl innych praw karanych nie grozi
kara wyższa.

Niezależnie od kary mogą być konfiska-
wane na rzecz państwa wartości, stanowią-
ce przedmiot, podlegający karze, transakcji
w szczególności zaś towary, których cena,
nie jest oznaczona w markach polskich.

W razie niemożliwości konfiskaty to-
waru może być zażądana zapłata jego ró-
wnowartości.

§ 11. Szeffowi Administracji przysłu-
guje prawo dopuszczania wyjątków wzglę-
dem przepisów rozporządzenia niniejszego.
§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie
dnia 28 kwietnia 1917 roku.

Rozporządzenie z dnia 8 kwietnia 1916
roku (Dz. Rozp. № 28, liczb. 78), 9 gru-
dnia 1916 r. (Dz. Rozp. 57 № 223) i 20
stycznia 1917 r. (Dz. Rozp. 62 № 158 i
159), zostają w tym dniu umiawnione.

Warszawa, dn. 14 kwietnia 1917 r.

General-Gubernator.

von BESELER.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (8 W. T.) Urzędowo do-
noszą 19 kwietnia:

Wschodni plac boju.

Pa jednym dniu, który przeszedł
względnie spokojnie, działalność
ogniowa rosjan, szczególnie między
Prypecia a Dniestrem, wzmożyła się
ponownie.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta
Bawarskiego.

Na froncie Flandri i Artois, wo-
bec opadów deszczowych i śnieżnych,
działalność bojowa była ożywiona
tylko w niektórych odcinkach.

Front niemieckiego następcy tronu.

Z odnalezionych rozkazów wyni-
ka, jakie cele zakresliły sobie ataki,
zrzuconych do boju w dniu 16 kwie-
tnia, dywizji francuskich. W żadnym
miejscu nie ziszczy się nadzieje do-
wództwa francuskiego; w żadnym też
miejscu wojska jego nie osiągnęły
nawet w przybliżeniu korzyści tak-
tycznych dla swych celów strategi-
cznych.

W nocy z 17 na 18 kwietnia udał
się francuzom atak lokalny pod
Braye. W ciągu dnia udaremniiono
zaciekle natarcia nieprzyjaciela, który
poniósł krwawe straty, na wiele
miejsc frontu wyzynowego Chemin-
des Dames i pod Craonne. Pod La
Ville-au-Bois, gdzie nasze stanowiska
stały się dla nas niedoogodnemi; skie-
rowaliśmy się do tyłnej linii obrony.
Pod Premont wysłał nieprzyja-
ciel w ogień walczących za Franoje
rosjan; szturm nie powiódł się, przy-
niósł natomiast liczne straty. W Szam-
pani, wozoraj w południe rozwinęły
się walki ogniowe na północnym za-
chodzie od Auberive. Trwały one ca-
łą noc i wzmożyły się dziś rano, po
wyprowadzeniu nowych sił.

Pierwszy general-kwatermistrz
Ludendorff.

Ostatnie wiadomości.

BERLIN. Urzędowo donoszą 19-go
kwietnia—rano:

Na południowy-wschód od Arras—
energiczny ogień.

Po obu stronach Craonne silna
walka artyleryjska.

Wzdłuż kanału Aisne—Marna, to-
czą się ataki francuskie, z których
najsilniejszy na Brimont, już roz-
chwiał się.

W Szampani natarcie nasze wy-
równało korzyści nieprzyjaciela w te-
renie na północny-zachód od Aube-
rive.

Komunikat rosyjski.

PETERSBURG, Urzędowo dono-
szą, dnia 18 kwietnia:

Front zachodni.

Odbywają się walki pomiędzy wy-
wiadowcami jak również walki lotni-
ków.

Według opowiadań pewnego ofi-
cera austriackiego, kanclerz Rzeszy
niemieckiej wysłał kilka socjal-de-
mokratów, do Sztokholmu, celem kon-
ferowania z przedstawicielami soc-
jalistów rosyjskich, w sprawie za-
warcia oddzielnego pokoju. W zwią-
zku z tym zdobył się terenu przez
niemców w okolicy Czerwiszlińska
nie zostało przez nich rozpowszech-
nione tak jak zwykli byli oni to u-
czynić. Według oświadczeń drugiego
uciekiciela, sprawa zawarcia pokoju,
w armji austriackiej jest mniej oma-
wiana, aniżeli przedtem.

Front rumuński.

Odbywa się walka pomiędzy pa-
tolami.

Front kaukaski.

Na całym froncie położenie nie
uległo zmianie.

Walki w powietrzu.

W okolicy dworca Budslaw, ze-
strzelił lotnik nasz Sakoniowski, ae-
roplan nieprzyjacielski.

Uwaga Biura Wolffa:

W sprawie wiadomości otrzy-
many przez uciekinierów austriackich,
na które powołuje się komunikat ro-
syjski z dnia 15 kwietnia, należy
zaśnaczyć, że wysłanie niemieckich
socjal-demokratów do Sztokholmu
przez kanclersza Rzeszy nie nastąpi-
ło. Jak również nie odbywały się
tam konferencje pomiędzy niemiec-
kami i rosyjskimi socjal-demokra-
tami.

Komunikat angielski.

Główna kwatera donosi dnia 19
kwietnia:

Wieczorem:

Na północ od wsi Geurecourt po-
czyniliśmy dalsze postępy.

Przez cały dzień toczyły się u-
tarotki na zachód i na północny-za-
chód od Lens, gdzie stale napieramy
na nieprzyjaciela.

Ataki nieprzyjacielskie na nasze
wojska osłowe rochwiałły się.

TELEGRAMY.

Echa ofensywy na Zachodzie.

BERNO 20 | 4. Sprawozdawca woj- skowy dziennika „Sjoefartstidende” pisze, że obecna ofensywa francusko- angielska, wbrew oczekiwaniu, nie będzie poparta w tym roku ofensy- wą na innych frontach.

Bitwa na froncie 200 klm.

GENEWA 20 | 4. Pisma paryskie, opisując bitwę między Soissons a Reims, zaznaczają, że front bitwy już obecnie wynosi około 200 klm. Ścisłe mówiąc, toczą się jednocześnie 4 bitwy, mianowicie: pod Arras, pod St. Quentin, pod Laon i pod Craonne: piąta bitwa zaczęła się w Szampanji zachodniej.

Napad łodzi podwodnej na przeciwtorpedowiec amerykański.

BERLIN 20 | 4. Do stacji mary- narki w Bostonie i Nowym Jorku na- deszły zawiadomienia, że o godzinie 3 min. 30 dnia 17 kwietnia przeciwtorpedowiec amerykański „Smith” dojrzał łódź podwodną, płynącą pod powierzchnią morza. Łódź wystrze- liła torpedę, która przepłynęła w od- ległości 30 jardów od przeciwtorpe- dowca. Widziano wyraźnie torpedę przepływającą u dzioba statku. Po wyszarzał łódź podwodna zniknęła.

Zaświadczenie to świadczy o rozpoczęciu blokady portów amerykańskich przez niemieckie łodzie podwodne.

Niema zawieszenia broni.

BERLIN, 20 | 4. Rozszerzana wczora- j w Berlinie pogłoska, jakoby mię- dzy Niemcami i Rosją zawarte zosta- ło 6—10, czyli 10-dniowe zawieszenie broni, nie odpowiada rzeczywistości.

Obala ją zresztą sam fakt, że na większej części frontu rosyjskiego od wczoraj zauważać się daje bardziej ożywiona działalność bojowa.

Komisja angielska udaje się do Ameryki.

AMSTERDAM, 20 | 4. „Times” głosi iż do Ameryki uda się zapewne komi- sja angielska, ażeby udzielić rady w sprawach finansowych i transpor- towych.

Rada Związkowa znosi para- graf językowy.

BERLIN, 20 | 4. Rada Związkowa na wczorajszym swym posiedzeniu, zatwierdziła uchwałę parlamentu Rze- szy, w sprawie zniesienia prawa z d. 4 lipca 1872 roku, dotyczącego Zako- nu Jezuitów.

Na tym samym posiedzeniu Rada Związkowa udzieliła swej zgody na uchwałę parlamentu Rzeszy w spr- awie usunięcia § 12 prawa z 19 kwie- tnia 1908 roku (paragraf językowy).

Sytuacja polityczna w Austrii.

WIEDEN 20 | 4. W kołach parla- mentarnych położenie wewnętrzne wywołuje sądy spokojniejsze. Szcze- gólnie wśród posłów niemieckich przeważa pogląd, że przesilenie nie przybierze szerszych rozmiarów. Stron- nictwa niemieckie odbywają narady, w poniedziałek odbędzie się wielkie zebranie niemieckiej partii pracy. Według ogólnego przekonania w naj- bliższej przyszłości nie zajdą zmiany decydujące.

Przywódcy stronnictw nie- mieckich u cesarza.

BERLIN, 20 | 4. Według doniesień prasy, przywódcy stronnictw niemie- ckich zostaną dzisiaj przyjęci przez cesarza na audjencji.

Sala „STRAŻY OGNIOWEJ”

w Sobotę, 21-go i w Niedzielę, 22, Kwietnia 1917 roku.

odbędą się dwa wielkie koncerty

mistrza tonów prof. Aleksandra Michałowskiego i zna- komitej artystki-deklamatórki Ireny Ruszczyckówny.

Początek o godzinie 8-ej wieczorem.

Pozostałe bilety od kop 50 do rb. 2.50 sprzedawane będą w dzień koncertów, w gmachu Straży Ogniowej, od godziny 6-ej wieczorem.

Rozruchy w Petersburgu.

KOLONJA 20 | 4. Do „Koelnische Ztg.” donoszą ze Stokholmu, jakoby nadeszły tam z Haparandy wieści sensacyjne o wybuchu ogromnych rozruchów w Petersburgu przeciwko rządowi tymczasowemu, rozruchy te są, podobno, bez porównania większe od ostatnich rozruchów marcowych. W Haparandzie zatrzymano wszyst- kich podróżnych wskutek braku kom- unikacji kolejowej. Już od czte- rech dni nie nadchodzi tu wcale po- cztą z Rosji.

Neutralność Holandji.

HAAGA, 20 | 4. Doniesienie Ho- lenderskiej Agencji Telegraficznej: Organ państwowy z dnia dzisiejsze- go zawiera oświadczenie, iż rząd ho- lenderski zachowa zupełną neutral- ność w wojnie pomiędzy zaprzyjaź- nionymi z Holandją mocarstwami, Niemcami i St. Zjednoczonymi, oraz Niemcami i Kubą.

Co słychać nowego?

Co się dzieje z Mikołajem?

Według wiadomości, otrzymanych przez „Algemeen Handelsblad” z Lon- dynu, byłemu cesarzowi zabroniono rozmawiać z małżonką i z innymi o- sobami, uwięzionymi w pałacu carsko- sielskim, inaczej jak w obecności straży. Srodek ten zarządzone po- nieważ odkryto, że przemycana jest z pałacu korespondencja byłych ce- sarstwa. Były cesarz ma obecnie do rozporządzenia 8 pokoje. Wzmocnio- no też strażę i uproszczono odzywia- nie więźniów.

O zawarciu pokoju.

Rada robotnicza ogłosiła następują- cy oficjalny komunikat o przebiegu od- byłych narad: Przewodniczący Chzei- dze powitał kongres słowami: Oto na- deszła godzina, gdy lud w swoje rę- ce ujmą bezpośrednio sprawę przy- wrócenia pokoju. Podtrzymujemy tych wszystkich, którzy domagają się od rządów wszystkich państw prowa- dzących wojnę wyraźnego oświadcze- nia, że rezygnują one stanowczo ze wszystkich zamiarów aneksyjnych.

Na zasadzie takich to deklaracji należy następnie poddać rewizji szcze- gółowej wszystkie obecnie działające traktaty przymierzy. Wykonanie tego wszystkiego musi doprowadzić do ry- chłego zakończenia wojny.

Nagin odczytał uchwałę socjali- stycznej partji środka, wzywającą proletarjat do wywarcia presji na rząd dla natychmiastowego zawarcia po- koju.

Uwięzienie księżniczek czar- nogórskich.

Rząd prowizoryczny osadził w kji- jowskim klasztorze żeńskim córki króla czarnogórskiego, w. księżne Anastazję i Milicę, małżonki wiel- kich księząt Mikołaja i Piotra Miko- łajewiczów.

Chwila bieżąca.

— Z Bazylei donoszą do „Tae- glische Rundschau”, że według otrzy- manych z Buenos Aires wiadomości, tłum demonstrujący za wojną zburzył dom dziennika „La Plata Ztg.”

— Rząd tymczasowy mianował ostatecznie generała Aleksiejewa wo- dzem naczelnym wszystkich sił zbroj- nych Rosji.

— Komisja wojskowa amerykań- skiej izby reprezentantów odrzuciła 9 głosami przeciw 8 wnioskowi o wpro- wadzeniu obowiązkowej służby woj- skowej w St. Zjednoczonych.

— Izba gmin w Anglii jednomyślnie powzięła postanowienie wyraż- nia wdzięczności rządowi i narodowi St. Zjednoczonych za przyłączenie się do wojny.

— Ofensywa angielsko-francuska rozszerza się obecnie już i na odci- nek belgijski pod Dixmuiden.

— Poseł niemiecki złożył na ręce argentyńskiego ministra spraw zagr- anicznych protest z powodu ostatnich manifestacji antyniemieckich.

Z Warszawy.

140,000 marek dla żydów.

Pisma żargonowe donoszą, że w tych dniach nadeszło do Warszawy 140,000 marek dla żydów poszkodowa- nych przez wojnę. Pieniądże te nadeszły za pośrednictwem konsula duńskiego p B. Eigera na imię ra- bina Poznańskiego.

Z Zagłębia.

Szkola górnicza.

W Dąbrowie Górniczej ma powstać wkrótce szkoła górnicza na co władze wyznaczyły 17,000 rb rocznie, resztę pokryją zarządy kopalń.

Z Płocka.

O ojców Salezjanów.

Ks. prałat Szelażek wystąpił do Ra- dy miejskiej w Płocku z projektem sprowadzenia ojców Salezjanów, aże- by pod ich kierunkiem założyć szko-łę rzemieślniczą, na co trzeba było zaledwie 18,000 rb. Rada odrzuciła projekt.

KRONIKA

Ordzie Arcypasterskie.

W tych dniach ogłoszono zostanie list arcypasterski J. E. arcybiskupa metropolity warszawskiego.

W liście tym najwyższy zwierzchni- k naszego kościoła wskazał ma na to, że mądrość Wszechmocnego, budząc Polskę do życia, powraca nam wolną ojczyznę, a cały świat zmusza do zwrócenia oczu ku nam.

Zaznaczywszy na wstępie, że za- wdżyczymy to poniekąd wstawien- iotwu Papieża, arcybiskup wezwał ma wiernych swej archidiecezji aby nie skapili żadnej ofiary i żadnego

poświęcenia skoro tego dobro kraju i rodaków będzie wymagało.

List ten ukaże się przed dniem 6 maja, w którym przypada święto Matki Bożej, Królowej Korony Polskiej.

W dniu tym duchowieństwo odprawia ma uroczyste nabożeństwo we wszystkich świątyniach archidiecezji z wystawieniem Najświętszego Sakramentu na intencję wolnej i niepodległej Polski.

Zezwolenie na pracę w niedzielę.

J. E. ks. biskup Zdzitowiecki wydał następujące zezwolenie: „W zeszłym roku, mając na względzie wyjątkowe warunki wojenne, pozwoliliśmy na uprawę roli i zasiewy w niedzielę i dni świąteczne. Ponieważ w tym roku naszły jeszcze cięższe warunki wobec spóźnionej wiosny i dotkliwego braku sprzętów, pozwalamy na te roboty w święta i niedziele, byleby one nie były prowadzone w czasie sumy, lecz rano i w godzinach popołudniowych.

† Stanisław Bp.“

Kwesta na Paralityków.

Z powodów od inicjatorów niezależnych, kwesta na paralityków, o której daliśmy przed kilkoma dniami wzmiankę, nie odbędzie się w przyszłym tygodniu.

Natomiast w maju Zarząd instytucji na zamiar urządzeń znaczek, by w ten sposób poratować zakład, który przytula 140 osób chorych, starców i dzieci.

Zjazd Rad Opiekuńczych Powojennych.

W R. G. O. ma odbyć się w końcu bieżącego miesiąca. Będzie to z kolei 6 Zjazd delegatów Rad Opiek. z całego terenu okupacji niemieckiej w Królestwie Polskim.

Na porządku dziennym obrad będzie postawiona przedewszystkiem sprawa kwesty ogólnokrajowej pod hasłem „Ratujcie Dzieci“, która ma się odbyć od dnia 3 do 10 czerwca r.b.

Pozatem na porządek obrad wejdzie szereg spraw związanych z akcją odbudowy kraju, niesienia pomocy bezrobotnym i wiele innych.

Z Wydz. Wychowania przedszkolnego przy P. M. S. im. św. Józefa.

Pragnąc odciągnąć młode pokolenie nasze od złych wpływów kinematografu, do którego często zabiera się małoletnie dzieci, Wydz. wychow. przedszkolnego organizuje ciekawe pogadanki historyczne, przyrodnicze, bajki, ilustrując je przezręczkami i dzieciennym kinematografem.

Pogadanki te i opowiadania będą wygłaszane przez różne osoby z łona naszego nauczycielstwa i ochroniarstwa.

Opiekę nad młodocianymi widzami i słuchaczami na sali będą rozstrząsać panie z Sekcji wychowawczych przy Wydz. wych. przedszki.

Lokal w jednej ze szkół miejskich, gdzie wygodna i świeże powietrze umożliwia naszym pociechom rozkoszowanie się tem co z ust prelegentki usłyszą lub na ekranie latarni czarokameryńskiej zobaczą.

Wydział prosi matki, ażeby zechotały poprzeć tę ideową pracę, zwracamy się również z tą samą prośbą i go kierowniczek zakładów freblowskich, ażeby te zubożną myśl racioły pomiędzy matki swoich wychowanków.

Wydział wychowania przedszkolnego występuje pod hasłem „Precz z kinematografem dzisiejszym dla dziecka, pragnie jednakże dać zdrowy pokarm młodości przez orga-

nizację, któraby jednakże dziecko zabrała i pouczyła.

O szeregach programu powiadamimy niebawem.

Wielkie koncerty na „Macierzy“.

Dzisiaj więc w sobotę i jutro w niedzielę w sali Straży Ogn. czeka częstochowian prawdziwa uczta artystyczna, zasiądzie bowiem do fortepianu prof. Al. Michałowski — zaś najprzedniejsze perły poezji polskiej sypać się będą z ust znanej deklamatorki p. I. Ruszczyceówny.

Na każdym z dwóch tych koncertów program będzie inny — a każdy z nich zasobnym będzie w arcydzieła muzyczne i literackie pierwszorzędnej wartości.

Bogaty program w łączności z celem tak ważnym, jakim jest zasilenie funduszu polskiej Macierzy szkolnej, niewątpliwie zainteresuje szerokie kręgi publiczności naszej i sala będzie tak pełna, jak na ostatnim koncercie w Sosnowcu, gdzie również bogatego programu wysłuchało przeszło 1000 osób.

Mistrz Michałowski wykona dziś w sobotę 21 bm. Balladę As—dur Poloneza Fis—mol, Nocturn Des—dur, Impromptu Fis—dur, Scherzo b—mol i Mazurki.

W dniu 22 Balladę g—mol, Poloneza As—dur, Nocturn Fis—dur, Etuda Es—dur, Etuda Ges—dur, Impromptu As—dur, Polonez cis—mol i etc. Program iście potężny. Polonezy fis—mol i As—dur stanowią dwa najpiękniejsze i najpotężniejsze poematy muzyczne.

Na dzisiejszym koncercie są ustępstwa dla uczniów i uczennic zakładów naukowych, by mieli sposobność kształcić smak artystyczny.

Z odczytu Leo Belmonta.

Czwartkowy odczyt Leo Belmonta odbył się przy niezbyt wypełnionej widowni teatru Paryskiego, co zawdzięczać należy zapewne niebawale drogim, jak na odczyt nawet Belmonta, biletom wejścia.

Prelegent ze zwykłą sobie erudycją skreślił zarys dziejów Rosji rewolucyjnej i główne fazy jej walk z caratem, dziś dopiero uwiecznionych powrotem.

Ruch rewolucyjny rosyjski ujęty w karby organizacyjne rozpoczyna się po wojnach z Napoleonem wówczas powstał pierwszy tajny „Związek Litości“, z którego później wylonili się dwa inne tajne stowarzyszenia: „Związek Północny“ z poetą Rylejowym i „Związek Południowy“ z Pestelem na czele.

To są pierwsze ośrodki rosyjskich dążeń rewolucyjnych, które przechodzą w ciągu stu lat cały szereg przemian ideowych i taktycznych, zawsze jednak z jednym zasadniczym celem na widoku: zburzenie caratu.

Akoja spiskowców w ostatnich latach panowania Aleksandra I, który krzyżuje ich plany przez śmierć... naturalną, epoka Mikołaja I—straszna w prześladowaniach i dławieniu ducha wolności, zamachy na Aleksandra II i dzień zabójstwa tego cara, — oto to, na którym prelegent rozwijał swe wywody, rzucając duto światła na dawną genezę dzisiejszego przewrotu.

Jak zapowiedział prelegent, w niedługim czasie wygłosi w Częstochowie drugi odczyt, obejmujący panowanie Aleksandra III i miłośnicie nam już niepanującego Mikołaja II go.

Zapewne następny odczyt dopełni całości walk Rosji z caratem i pozwoli prelegentowi przesunąć szeregi faktów i tragicznych obrazów ruchu rewolucyjnego, jednak mniej znanych

niż te, które słyszeliśmy na odczycie czwartkowym.

O rozrywki dla młodzieży.

Rzuca się w oczy uczęszczanie młodzieży szkolnej dla gry w bilard do miejscowych restauracji Zbystnia swoboda, panująca w tych lokalach, jak również atmosfera szynkowa czynią lokale te niewłaściwymi do uczęszczania młodzieży. Powołane czynniki powinny w sprawę tę wejrzeć.

Spekulacja koniami.

Wobec wielkiego zapotrzebowania koni do robót polnych na wsi, podniosły się bardzo ceny koni, czego naturalnie nie omisszali wykorzystywać różni spekulanci, śrubujący ceny do niebываłych wysokości. Za konia najlichszego, który przed wojną wart był 40—50 rb. obecnie trzeba zapłacić 400—500 rb.

Kryzys owocowy.

Na rynku miejscowym już od dłuższego czasu daje się uczuwać zupełny brak owoców. Liczne sklepy z owocami, które w pewnych okresach roku b. dobrze prosperowały, obecnie wegetują.

Zamiast owocami, owocarnie handlują pomarańczami cytrynami. Pomarańczę kosztuje od 20 do 25 kop. Niektórzy właściciele sklepów owocowych zamierzają swoje interesy zwinąć: przypalniają na okres kryzysu.

Marki polskie.

Emisja marek polskich w ogólnej sumie miljarða nastąpić ma dnia 26 b. m.

Banknoty będą wartości pół, 1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 500 i 1,000 marekwej.

Wszystkie wydrukowane są na białym papierze, zaopatrzone w znak wodnisty i różne napisy. Między innymi: „Rzesza niemiecka bierze odpowiedzialność za spłatę biletów kasy pożyczkowej w markach niemieckich po cenie nominalnej. Zarząd generał-gubernatorstwa warszawskiego“ (podpisy).

O kradzież skór.

Sąd Pokoju okręgu II m. Częstochowy rozpatrywał sprawę Ignacego Walczaka i in., oskarżonych o kradzież skór z fabryki „Motte“ i paserstwo.

Sąd po rozpatrzeniu sprawy wydał następujący wyrok: Walczaka i Sosneckiego uznać winnymi lekkomyślnego przywłaszczenia kawałków skóry i filcu, należących do fabryki „Motte“ i osadzić każdego z nich w areszcie na dni 7; Józefa Grzymnowicza i Pawła Cierpięła uznać za winnych kradzieży skór, a Lejbusia Bestermana i Ioka Bendela uznać za niewinnych kupowania kradzionej skóry i od odpowiedzialności uwolnić.

Kamińska-Latoszyńska w Częstochowie.

W dniu 2 maja w teatrze Paryskim odbędzie się wielki koncert recital znanej śpiewaczki stołecznej, Kamińskiej-Latoszyńskiej, która wykona szereg wyjątków z najcenniejszych oper polskich.

Kto da więcej?

W administracji naszego „Gońca“ jest do nabycia piękny, stary roboty złoty pierścionek pięknie zdobiony kamieniami, za który dają rb. 62.

Pierścionek powyższy został ofiarowany na Tow. opieki nad bezdomnymi dziećmi.

Kto da więcej?

Sprzedaz marokwi i brukwi. Miejska Deputacja żywnościowa podaje do ogólnej wiadomości, że od dnia 18 b. m. kwity na marokwi i brukwi w ilości 6 funtów na osobę za 60 fenigów nabywać można wyłącznie w biurach okręgowych roz-

TELEGRAMY.

Echa ofensywy na Zachodzie.

BERNO 20 | 4. Sprawozdawca woj-skiowy dziennika „Sjoeffartstidende“ pisze, że obecna ofensywa francusko-angielska, wbrew oczekiwaniu, nie będzie poparta w tym roku ofensy-wą na innych frontach.

Bitwa na froncie 200 km.

GENEWA 20 | 4. Pisma paryskie, opisując bitwę między Soissons a Reims, zaznaczają, że front bitwy już obecnie wynosi około 200 km. Ścisłe mówiąc, toczą się jednocześnie 4 bitwy, mianowicie: pod Arras, pod St. Quentin, pod Laon i pod Craonne: piąta bitwa zaczęła się w Szampanji zachodniej.

Napad łodzi podwodnej na przeciwtorpedowiec amerykański.

BERLIN 20 | 4. Do stacji marynarki w Bostonie i Nowym Jorku nadeszły zawiadomienia, że o godzinie 3 min. 30 dnia 17 kwietnia przeciwtorpedowiec amerykański „Smith“ dojrzał łódź podwodną, płynącą pod powierzchnią morza. Łódź wystrze-liła torpedę, która przepłynęła w odległości 30 jardów od przeciwtorpedowca. Widziano wyraźnie torpedę przepływającą u dzioba statku. Po wyszłazie łódź podwodna zniknęła.

Zaświecie to świadczy o rozpoczęciu blokady portów amerykańskich przez niemieckie łodzie podwodne.

Niema zawieszenia broni.

BERLIN, 20 | 4. Rozszerzana wczoraj w Berlinie pogłoska, jakoby między Niemcami i Rosją zawarte zostało 6—10, czyli 10-dniowe zawieszenie broni, nie odpowiada rzeczywistości.

Obala ją zresztą sam fakt, że na większej części frontu rosyjskiego od wczoraj zauważał się daję bardziej ożywiona działalność bojowa.

Komisja angielska udaje się do Ameryki.

AMSTERDAM, 20 | 4. „Times“ głosi iż do Ameryki uda się zapewne komisja angielska, ażeby udzielić rady w sprawach finansowych i transportowych.

Rada Związkowa znosi paragraf językowy.

BERLIN, 20 | 4. Rada Związkowa na wczorajszym swym posiedzeniu, zatwierdziła uchwałę parlamentu Rzeszy, w sprawie zniesienia prawa z d. 4 lipca 1872 roku, dotyczącego Zakonu Jezuitów.

Na tym samym posiedzeniu Rada Związkowa udzieliła swej zgody na uchwałę parlamentu Rzeszy w sprawie usunięcia § 12 prawa z 19 kwietnia 1908 roku (paragraf językowy).

Sytuacja polityczna w Austrii.

WIENEN 20 | 4. W kotach parlamentarnych położenie wewnętrzne wywołuje sądy spokojniejsze. Szece gólnie wśród posłów niemieckich przeważa pogląd, że przesilenie nie przybierze szerszych rozmiarów. Stronnictwa niemieckie odbywają narady, w poniedziałek odbędzie się wielkie zebranie niemieckiej partii pracy. Według ogólnego przekonania w najbliższej przyszłości nie zajdą zmiany decydujące.

Przywódcy stronnictw niemieckich u cesarza.

BERLIN, 20 | 4. Według doniesień prasy, przywódcy stronnictw niemieckich zostaną dzisiaj przyjęci przez cesarza na audjencji.

Sala „STRAŻY OGNIOWEJ“

w Sobotę, 21-go i w Niedzielę, 22, Kwietnia 1917 roku.

odbędą się dwa wielkie koncerty

mistrza tonów prof. Aleksandra Michałowskiego i znakomitej artystki-deklamatorki Ireny Ruszczycówny.

Początek o godzinie 8-ej wieczorem.

Pozostałe bilety od kop 50 do rb. 2.50 sprzedawane będą w dzień koncertów, w gmachu Straży Ogniowej, od godziny 6-ej wieczorem.

Rozruchy w Petersburgu.

KOLONJA 20 | 4. Do „Koelnische Ztg.“ donoszą ze Stokholmu, jakoby nadeszły tam z Haparandy wieści sensacyjne o wybuchu ogromnych rozruchów w Petersburgu przeciwko rządowi tymczasowemu, rozruchy te są, podobno, bez porównania większe od ostatnich rozruchów marcowych. W Haparandzie zatrzymano wszystkich podróźnych wskutek braku komunikacji kolejowej. Już od czterech dni nie nadchodzi tu wcale poczta z Rosji.

Neutralność Holandji.

HAAGA, 20 | 4. Doniesienie Holenderskiej Agencji Telegraficznej: Organ państwowy z dnia dzisiejszego zawiera oświadczenie, iż rząd holenderski zachowa zupełną neutralność w wojnie pomiędzy zaprzyżnionymi z Holandją mocarstwami, Niemcami i St. Zjednoczonymi, oraz Niemcami i Kubą.

Co słychać nowego?

Co się dzieje z Mikołajem?

Według wiadomości, otrzymanych przez „Algemeen Handelsblad“ z Londynu, byłemu cesarzowi zabroniono rozmawiać z małżonką i z innymi osobami, uwięzionymi w pałacu carsko-sielskim, inaczej jak w obecności straży. Srodek ten zarządzone ponieważ odkryto, że przemycana jest z pałacu korespondencja byłych cesarstwa. Były cesarz ma obecnie do rozporządzenia 3 pokoje. Wzmocniono też strażę i uproszczono odżywianie więźniów.

O zawarciu pokoju.

Rada robotnicza ogłosiła następujący oficjalny komunikat o przebiegu odbytych narad: Przewodniczący Czei-dze powitał kongres słowami: Oto nadeszła godzina, gdy lud w swoje ręce ujmą bezpośrednio sprawę przywrócenia pokoju. Podtrzymujemy tych wszystkich, którzy domagają się od rządów wszystkich państw prowadzących wojnę wyraźnego oświadczenia, że rezygnują one stanowczo ze wszystkich zamiarów aneksyjnych. Na zasadzie takich to deklaracji należy następnie poddać rewizji szczegółowej wszystkie obecnie działające traktaty przymierzy. Wykonanie tego wszystkiego musi doprowadzić do rychłego zakończenia wojny.

Nagin odczytał uchwałę socjalistycznej partii środka, wzywającą proletarjat do wywarcia presji na rząd dla natychmiastowego zawarcia pokoju.

Uwięzienie księżniczek czarnogórskich.

Rząd prowizoryczny osadził w kijowskim klasztorze żońskim córki króla czarnogórskiego, w. księżnę Anastazję i Milicę, małżonki wielkich księząt Mikołaja i Piotra Mikołajewiczów.

Chwila bieżąca.

— Z Bazylei donoszą do „Taegliche Rundschau“, że według otrzymanych z Buenos Aires wiadomości, tłum demonstrujący za wojną zburzył dom dziennika „La Plata Ztg.“

— Rząd tymczasowy mianował ostatecznie generała Aleksiejewa wodzem naczelnym wszystkich sił zbrojnych Rosji.

— Komisja wojskowa amerykańskiej izby reprezentantów odrzuciła 9 głosami przeciw 8 wniosek o wprowadzeniu obowiązkowej służby wojskowej w St. Zjednoczonych.

— Izba gmin w Anglii jednomyślnie powzięła postanowienie wyrażenia wdzięczności rządowi i narodowi St. Zjednoczonych za przyłączenie się do wojny.

— Ofensywa angielsko-francuska rozszerza się obecnie już i na odcinek belgijski pod Dixmuiden.

— Poseł niemiecki złożył na ręce argentyńskiego ministra spraw zagranicznych protest z powodu ostatnich manifestacji antyniemieckich.

Z Warszawy.

140,000 marek dla żydów.

Pisma żargonowe donoszą, że w tych dniach nadeszło do Warszawy 140,000 marek dla żydów poszkodowanych przez wojnę. Pieniądze te nadeszły za pośrednictwem konsula duńskiego p. B. Eigera na imię rabina Poznańskiego.

Z Zagłębia.

Szkola górnicza.

W Dąbrowie Górniczej ma powstać wkrótce szkoła górnicza na co władze wyznaczyły 17,000 rb rocznie, resztę pokryje zarządy kopalń.

Z Płocka.

O ojców Salezjanów.

Ks. prałat Szelażek wystąpił do Rady miejskiej w Płocku z projektem sprowadzenia ojców Salezjanów, ażeby pod ich kierunkiem założyła szkołę rzemieślniczą, na co trzeba było załadować 18,000 rb. Rada odrzuciła projekt.

KRONIKA

Orodzie Arcyepiskopskie.

W tych dniach ogłoszono zostanie list arcyepiskopski J. E. arcybiskupa metropolity warszawskiego.

W liście tym najwyższy zwierzchnik naszego kościoła wskazał ma nas to, że mądrość Wszechołconego, budząc Polskę do życia, powraca nam wolną ojczyznę, a cały świat smusza do zwrócenia oczu ku nam.

Znaczący wstępnie, że zawdzięczamy to poniekąd wstawianictwu Papięta, arcybiskup wzywając ma wiernych swej archidiecezji aby nie skąpili żadnej ofiary i żadnego

poświęcenia skoro tego dobro kraju i rodaków będzie wymagało.

List ten ukaże się przed dniem: 6 maja, w którym przypada święto Matki Bożej, Królowej Korony Polskiej.

W dniu tym duchowieństwo odprawiać ma uroczyste nabożeństwo we wszystkich świątyniach archidiecezji z wystawieniem Najświętszego Sakramentu na intencję wolnej i niepodległej Polski.

Zezwolenie na pracę w niedzielę.

J. E. ks. biskup Zdzitowiecki wydał następujące zezwolenie: „W zeszłym roku, mając na względzie wyjątkowe warunki wojenne, pozwoliliśmy na uprawę roli i zasiewy w niedzielę i dni świąteczne. Ponieważ w tym roku nastąpiły jeszcze cięższe warunki wobec spóźnionej wiosny i dotkliwego braku sprzętów, pozwalamy na te roboty w święta i niedziele, byleby one nie były prowadzone w czasie senny, lecz rano i w godzinach popołudniowych.

† Stanisław Bp.“

Kwesta na Paralityków.

Z powodów od inicjatorów niezależnych, kwesta na paralityków, o której daliśmy przed kilkoma dniami wzmiankę, nie odbędzie się w przyszłym tygodniu.

Natomiast w maju Zarząd instytucji ma zamiar urządzić znaczek, by w ten sposób poratować zakład, który przytuła 140 osób chorych, starców i dzieci.

Zjazd Rad Opiekuńczych Prewencyjnych.

W R. G. O ma odbyć się w końcu bieżącego miesiąca. Będzie to z kolei 6 Zjazd delegatów Rad Opiek z całego terenu okupacji niemieckiej w Królestwie Polskim.

Na porządku dziennym obrad będzie postawiona przedewszystkiem sprawa kwesty ogólnokrajowej pod hasłem „Ratujcie Dzieci“, która ma się odbyć od dnia 3 do 10 czerwca r.b.

Pozatem na porządek obrad wejdzie szereg spraw związanych z akcją odbudowy kraju, niesienia pomocy bezrobotnym i wiele innych.

Z Wydz. Wychowania przed-szkolnego przy P. M. S. im. św. Józefa.

Pragnąc odciągnąć młode pokolenie nasze od złych wpływów kinematografu, do którego często zabiera się małoletnie dzieci, Wydz. wychow. przedszkolnego organizuje ciekawe pogadanki historyczne, przyrodnicze, bajki, ilustrując je przezrociami i dziecięcym kinematografem.

Pogadanki te i opowiadania będą wygłaszane przez różne osoby z łona naszego nauczycielstwa i ochroniarstwa.

Opiekę nad młodocianymi widzami i słuchaczami na sali będą rozciągać panie z Sekcji wychowawczyń przy Wydz. wych. przedszk.

Lokal w jednej ze szkół miejskich, gdzie wygodnie i świeżo powietrze umożliwi naszym pociochom rozkoszowanie się tem co z ust prelegentki usłyszą lub na ekranie latarni czarokniśkiej zobaczą.

Wydział prosi matki, ażeby zechciały poprzeć tę ideową pracę, zwracamy się również z tą samą prośbą i go kierowniczek zakładów freblowskich, ażeby tę zbożną myśl raczyły pomiędzy matki swoich wychowanków.

Wydział wychowania przedszkolnego występuje pod hasłem „Precz z kinematografem dalszejszym dla dziecka, pragnie jednako dać zdrowy pokarm małemu przez orga-

nizację, któraby jednakże dziecko zabawiała i pouczyła.

O szcześlach programu powiadomimy niebawem.

Wielkie koncerty na „Macierzy“.

Dziś więc w sobotę i jutro w niedzielę w sali Straży Ogn. czeka częstochowian prawdziwa uczta artystyczna, zasiądzie bowiem do fortepianu prof. Al. Michałowski — zaś najprzedniejsze perły poezji polskiej sypać się będą z ust znanej deklamatorki p. I. Ruszczyceówny.

Na każdym z dwóch tych koncertów program będzie inny — a każdy z nich zasobnym będzie w arcydzieła muzyczne i literackie pierwszorzędnej wartości.

Bogaty program w łączności z celem tak ważnym, jakim jest zasilenie funduszu polskiej Macierzy szkolnej, niewątpliwie zainteresuje szerokie kręgi publiczności naszej i sala będzie tak pełna, jak na ostatnim koncercie w Sosnowcu, gdzie również bogatego programu wysłuchało przeszło 1000 osób.

Mistrz Michałowski wykona dziś w sobotę 21 bm. Balladę As—dur Poloneza Fis—mol, Nocturn Des—dur, Impromptu Fis—dur, Scherzo b—mol i Mazurki.

W dniu 22 Balladę g—mol, Poloneza As—dur, Nocturn Fis—dur, Etuda Es—dur, Etuda Ges—dur, Impromptu As—dur, Polonez cis—mol i etc. Program isticie potężny. Polonez fis—mol i As—dur stanowią dwa najpiękniejsze i najpotężniejsze poematy muzyczne.

Na dzisiejszym koncercie są ustępstwa dla uczniów i uczennic zakładów naukowych, by mieli sposobność kształcić smak artystyczny.

Z odczytu Leo Belmonta.

Czwartkowy odczyt Leo Belmonta odbył się przy niezbyt wypełnionej widowni teatru Paryskiego, co zawdzięczać należy zapewne niebawale drogim, jak na odczyt nawet Belmonta, biletom wejścia.

Prelegent ze zwykłą sobie perudycją skreślił zarys dziejów Rosji rewolucyjnej i główne fazy jej walk z caratem, dziś dopiero uwiecznionych powodzeniem.

Ruch rewolucyjny rosyjski ujęty w karby organizacyjne rozpoczęła się po wojnach z Napoleonem wówczas powstał pierwszy tajny „Związek Litości“, z którego później wyłoniły się dwa inne tajne stowarzyszenia: „Związek Północny“ z poetą Rylejowym i „Związek Południowy“ z Pestelem na czele.

To są pierwsze ośrodki rosyjskich dążeń rewolucyjnych, które przechodzą w ciągu stu lat cały szereg przemian ideowych i taktycznych, zawsze jednak z jednym zasadniczym celem na widoku: zburzenie caratu!

Akoja spiskowców w ostatnich latach panowania Aleksandra I, który krzycze ich plany przed śmiercią naturalną, epoka Mikołaja I—straszna w prześladowaniach i dławieniu ducha wolności, zamachy na Aleksandra II i dzień zabójstwa tego cara, — oto tło, na którym prelegent rozwijał swe wywody, rzucając dużo światła na dawną genezę dzisiejszego przewrotu.

Jak zapowiedział prelegent, w niedługim czasie wygłosi w Częstochowie drugi odczyt, obejmujący panowanie Aleksandra III i miłośnicie nam już niepanującego Mikołaja II go.

Zapewne nastąpi odczyt dopelni całości walk Rosji z caratem i pozwoli prelegentowi przesunąć szereg faktów i i tragicznych obrazów ruchu rewolucyjnego, jednak mniej znanych

niż te, które słyszeliśmy na odczycie czwartkowym.

O rozrywki dla młodzieży.

Rzuca się w oczy uczęszczanie młodzieży szkolnej dla gry w bilard do miejscowych restauracji Zbytnia swoboda, panująca w tych lokalach, jak również atmosfera szynkowa czynią lokale te niewłaściwymi do uczęszczania młodzieży. Powołane czynniki powinny w sprawę tę wejrzeć.

Spekulacja koniami.

Wobec wielkiego zapotrzebowania koni do robót polnych na wsi, podniosły się bardzo ceny koni, czego naturalnie nie omisszkali wykorzystując różni spekulanci, srubujący ceny do niebываłych wysokości. Za konia najlichszego, który przed wojną wart był 40—50 rb. obecnie trzeba zapłacić 400—500 rb.

Kryzys owocowy.

Na rynku miejscowym już od dłuższego czasu daje się uczuwać zupełny brak owoców. Liczne sklepy z owocami, które w pewnych okresach roku b. dobrze prosperowały, obecnie wegetują.

Zamiast owocami, owocarnie handlują pomarańczami cytrynami. Pomarańcz kosztuje od 20 do 25 kop. Niektórzy właściciele sklepów owocowych zamierzają swoje interesy zwinąć; przynajmniej na okres kryzysu.

Marki polskie.

Emisja marek polskich w ogólnej sumie miljarda nastąpić ma dnia 26 b. m.

Banknoty będą wartości 1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 500 i 1,000 marek.

Wszystkie wydrukowane są na białym papierze, zaopatrzone w znak wodnisty i różne napisy. Między innymi: „Rzesa niemiecka bierze odpowiedzialność za spłatę biletów kasy pożyczkowej w markach niemieckich po cenie nominalnej. Zarząd generał-gubernatorstwa warszawskiego“ (podpisy).

O kradzieży skór.

Sąd Pokoju okręgu II m. Częstochowy rozpatrywał sprawę Ignacego Walczaka i in., oskarżonych o kradzież skór z fabryki „Motte“ i paserstwo.

Sąd po rozpatrzeniu sprawy wydał następujący wyrok: Walczaka i Sosneckiego uznać winnymi lekkomyślnego przywłaszczenia kawałków skóry i filcu, należących do fabryki „Motte“ i osadzić każdego z nich w areszcie na dni 7; Józefa Gryzmonowicza i Pawła Cierpiasta uznać za winnych kradzieży skór, a Lejbusia Bestermana i Ioka Bendela uznać za niewinnych kupowania kradzionej skóry i od odpowiedzialności uwolnić.

Kamińska-Latoszyńska w Częstochowie.

W dniu 2 maja w teatrze Paryskim odbędzie się wielki koncert recital znanej śpiewaczki stołecznej, Kamińskiej-Latoszyńskiej, która wykona szereg wyjątków z najcenniejszych oper polskich.

Kto da więcej?

W administracji naszego „Gońca“ jest do nabycia piękny, starej roboty złoty pierścionek upiękuszony kamieniami, za który dają rb. 62.

Pierścionek powyższy został ofiarowany na Tow. opieki nad bezdomnymi dziećmi.

Kto da więcej?

Sprzedżak marchwi i brukwi. Miejska Deputacja żywnościowa podaje do ogólnej wiadomości, że od dnia 18 b. m. kwity na marchew i brukwi w ilości 6 funtów na osobę za 60 fenigów nabywać można wyłącznie w biurach okręgowych roz-

dawniotwa karty chlebowej. W składach zaś Deputacji przy fabryce Pel-
tzerów tylko wydawać będzie bru-
kiw i marchew na zasadzie wykup-
ionych w biurach okręgów. kwitów
i za pobraniem kuponu karty żywn.
№ 18.

Kupon № 18 ważny jest tylko do
soboty d. 21 b. m.

Sprzedż chleba.

Przeżeni jesteśmy o zaznaczenie,
że sprzedaż chleba w sklepach Ko-
mitetu żywnościowego w soboty od-
bywać się będzie od godz. 9 rano do
12 w poł., w inne zaś dni o zwy-
kłej porze t. j. od godz. 2 do 5 po
południu.

„Warszawianka“ i „Dramat jednej nocy“.

Dnia 25 b. m. w teatrze „Paryskim“
odegrane zostaną przez uczniów I
gimn. polskiego „Warszawianka“ Sł.
Wyspiańskiego i „Dramat jednej no-
cy“ A. Urbańskiego przy współdzia-
le i pod kierunkiem prof. Adama
Czerbaka z Krakowa

Prof. Czerbak znany kompozytor
zaangażowany przed wojną na dyrek-
tora częstochowskiej „Lutni“ wykona
na tym wieczorze deklamację pla-
styczną.

Role Marji w „Warszawiance“ kre-
wać będzie art. dram. p. Arska.

Dochód z tego wieczoru przezna-

czony na rzecz funduszu Samopomo-
cy uczniów I gimn. polskiego.

Rozmaitości.

Humor fałszerza banknotów.

Pewien fałszerz 2-markowych bank-
notów w Kolonii zamieścił na dosko-
nale naśladowanych banknotach na-
stępujący zmieniony napis: „Kto bank-
noty te naśladowa lub podrabia nieu-
dólnie, jest osłem i karany będzie do-
żywotniemi więzieniem“. Zresztą bank-
noty podrobione niezmiernie się róż-
nią od prawdziwych.

Teatr PARYSKI

Program od Piątku 20-go Kwietnia
r. b. i dni następných.

w Sybirskich KATORGACH

Dramat w 6 wielkich częściach z wielkiej amerykańskiej serji „World“

Wstrząsająca treść tego dramatu zaczerpniętą została ze smutnych dzieł
Syberji i tragicznego życia zesłańców.

Szczegóły w programach.

Teatr „ODEON“

Program od środy 18 do wtorku
24 Kwietnia 1917 roku.

Sensacyjny

6-ty polski obraz w wykonaniu artystów warszawskich

Sensacyjny

Sensacyjny i realistyczny dramat w 6-ciu aktach, z cyklu

Tajemnica Alei Ujazdowskich. „Tajemnice Warszawy“

W rolach głównych:

Pola Negri, Kazimierz Junosza, Rafała Sołca, Jan Pawłowski, Jędrus Bogucki i wielu innych przedstawicieli Sceny Polskiej

Akt 1-szy
„ 2-gi
„ 3-ci

Tajemnica domu Włodowskich
Dni wstydu i nędzy
Nowe życie

Akt 4-ty
„ 5-ty
„ 6-ty

Cienie przeszłości
W podejrzanym hotelu.
Pomszczona.

Nad program: **Wycieczka do Dajnacji** (z natury) || **Przys zwycięża Szeploka Holmesa** (komiczny)

Z powodu nadzwyczaj kosztownej dzierżawy obrazu

Ceny miejsc podwyższone o 10 kop.

ZAWIADOMIENIE.

W niedzielę 22 b. m. o godz. 2 po
poł. w sali Stow. Rzem.-Przem. ul.
Panny Marji 9 odbędzie się zebranie
walne członków Tow. Poż.-Oszczęd.,
„Częstochówca“.

W razie nieprzybycia koniecznej
liczby członków zebranie odbędzie
się w drugim terminie w niedzielę
29 b. m. o tej samej porze.

Z powodu nieznajomości adresu uprasza
się pp. Aleksandra Przyborowskiego i Zy-
gmunta Sobolewskiego, o zgłoszenie się w ich
własnym imieniu do p. Feliksa Dobruskiego między
9 i 12 i pół po poł. (ul. Panny Marji № 55
Tow. Kredytowe Miejskie) do dnia 21 b. m.
włącznie. 279-

Wieloletni w doborowych odmianach oras tru-
skawki, wiośnennego sadzenia, poleca W. Zell-
awski Hubertowska Nr. 76/ 271-

LEKARZ-DENTYSTA Michał Grejniec

w Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje oddzielnie
od 9-1 i od 5-7 wieczorem.

DOKTOR MEDYCYNY Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne i dróg mocz-
owych.

Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p.
Panie od 12-1 po południu.

Nadzajeć świetły transport marochi śledkiej
wyborowej po cenie umiarkowanej. Odpadki
dla krów bardzo tanio ul. Panny Marji № 1 róg
Nowego Rynku dom W-go Zborowskiego. 281-

Pomógł ul. P. Marji a hotelem Angielskim
zgubiono zieloną portmonetkę z pieniędzmi,
kwitami i. t. p. Znalazca pieniądze może zatrzy-
mać, portmonetkę zaś i drobniaki z zębami oddać
do Redakcji „Gońca“. 284-

Rumaktyzm, artretyzm, ból głowy i wysyt-
kie inne choroby leczy skutecznie masaż elek-
tryczny. Teatralna 34 II-gie piętro m. 6 od 11 do
4-ej po południu

Mieszkanie do wynajęcia od 1-go Lipca
przy ul. Piłknej Nr. 10 5 pokoi, wana, elek-
tryczność, wygodny sędziwy pokój dla słabych II pię-
tro. Cena przystępna Wład. na I piętrze codzien-
nie od 11-ej. 283-

Do sprzedania Domy, Plac, Majątek i
Młynem, Potylicki Pienięgdy, Zamiany Dzier-
żawy, BiuroPośrednictwa ul. Teatralna № 11 w
Częstochowie.

Do sprzedania 800 mórg ziemi blisko mia-
sta należących razem lub oddzielnie BiuroPo-
średnictwa, Teatralna Nr. 11 w Częstochowie.

Redaktor - wydawca F. D. Wilkoszewski.

Obite we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego“.